

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקמ
ערב ש"ק פ' נח, א' דר"ח מר-חשון ה'תשס"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" – בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שנת הק"ג להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ושנת הג"ן לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' רחמים ב"ר יואב ע"ה

אנטיאן

נפטר בדמי ימיו - בליל שמע"צ ה'תשס"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

ב"ה

3 דבר מלכות

3

ההוראה מהנהגתו של נח שלא המתין לציווי ה' / משיחת שי"פ חוקק היחשמה

6 זמן הגאולה

6

ההוראה משבת ראש חודש מר-חשוון / הזמן הנוכחי באור הגאולה

11 המעשה הוא העיקר

11

חוספת זהירות והידור בקידוש לבנה / הוראות למעשה בפועל

12 וילחום מלחמת ה' - וינצח

12

"הרצחת וגם ירשת"? / קמעי שיחות בענין שלימות העם והארץ

14 כתי"ק - פרסום ראשון

14

כלל בפרש"י בכתיב חסד / צילום נדיר ממענות הרבי לשאלות המניחים בשייכות לפרשתנו

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לעילוי נשמת **אורי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל** - נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב
ולעילוי נשמת **פאולין רות בת ר' יצחק ע"ה** - נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ס
יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
ולזכות כל משפחתם שיחיו - לברכות עד בלי די

המדור "וילחום מלחמת ה' - וינצח" מוקדש

לזכר נשמת הרה"ג הרה"ח ר' **חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי**
רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים - נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים"
יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

יחי המלך /

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 917-755-5605

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: 8715-770 (04)

דואר אלקטרוני: yechi@770.org.il • אינטרנט: http://www.torah4blind.org

Handwritten notes in Hebrew, including a large circular diagram and various annotations.

Handwritten notes on the right side of the page, including a reference to 'המלך' and 'התורה'.

Handwritten notes on the left side of the page, including a reference to 'המלך' and 'התורה'.

כלל בפרש"י בכת"ב חסר

בקשר עם פ' השבוע אנו מביאים צילומים נדירים ממענות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלות המניחים בביאור פרש"י בפרשתנו ובסיום פ' בראשית השייך לפרשתנו, ע"פ הכלל שנתבאר בשיחת ש"פ ראה תשמ"ג (סכ"ג) (הצילום נדפס ב'התוועדות' תשמ"ג ח"ד ע' 1952 ואילך. צילומים נוספים מהמשך המענה יובאו בעז"ה בגליונות שי"ל לש"פ וירא ולש"פ וישב ש.ז.).

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

בנוגע לכלל בפרש"י בענין חסר ויתיר, שרש"י מדגיש ומפרש תיבת "חסר" כאשר מדובר אודות ענין של **חסרון** – עברנו על כל פירושי רש"י בחומש שבהם מובא הענין ד"חסר", וברובם – מובן בפשטות כלל זה, אלא שבכמה מהם, לכאורה, דרוש עדיין ביאור בהתאם לכלל זה.

ועל סדר הכתובים:

(1) בראשית א, יד: "יהי מארת – **חסר** וי"ו כתיב, על שהוא יום מארה כו" – ענין של חסרון.

(2) בראשית א, כח: "וכבשה – **חסר** וי"ו, ללמדך שהזכר כובש את הנקבה שלא תהא יצאנית כו", **כי דעתה קלה ותנזק משא"כ הזכר** – ענין של חסרון.

(2*) בראשית ו, ב: "כי טבת הנה – א"ר יודן טבת כתיב, כשהיו מטיבין כו' גדול נכנס כו". ואף שלכאורה מדובר כאן אודות ענין של **חסרון** [ומדוע לא כתב רש"י "חסר" כתיב?] – הרי: (1) זהו ל' ר"י [ר' יודן] (ולא דרש"י). (2) **בשעת "ויראן** [בני האלקים גו']" לא היו ב**חסרון** (מעלה הכי גדולה שעד שנכנס גדול כו' – כי צנועות היו*, ורש"י מוכרח לומר כן ע"פ פש"מ – ולא לכתוב **חסר** – ושלא היו צנועות), אלא שידעו שסופן לא טוב. (3) גם שמו יודן – **חסר** ה"א כתיב, ואם ידגיש **חסר** כתיב כו'.

על שאלתם בפרשתנו (נח ט, יב) בנוגע לפסוק "לדרת עולם", מדוע כותב רש"י "חסר", הרי מדובר בענין של מעלה – דורם של צדיקים כו'?

כתב כ"ק אד"ש מה"מ: ה"ז **פשוטו** ש"מ שהדורות חסרים דורו של חזקי' כו'.

(* ראה פרש"י ח"ש [=חיי שרה] כד, טז.)

המדור מוקדש לעילוי נשמת האשה מרת **מרים** בת ר' אליהו וג'מילה ע"ה **אלבז**

נפטרה במוצאי שבת קודש פ' בלק, אור לט"ו תמוז ה'תשס"ד – ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת: **מרים, מרדכי, יעקב ודניאל בני מאיר ופרלה** שיחיו לוי

ההוראה מהנהגתו של נח שלא המתין לציווי ה'

כאשר היתה קס"ד שכבר יבשה הארץ ויכולים לצאת מן התיבה, לא המתין כו', אלא תיכף ומיד עשה כפי יכולתו – לשלוח את העורב כדי לראות האם כבר יבשה הארץ, וכעבור ימים אחדים הוסיף לשלוח את היונה וכו' ● פעולתו של נח והשתדלותו בכך – פעולה אשר על ידה בא לידי ביטוי גודל תשוקתו וחפצו לצאת מן התיבה – מיהרה וזירה את ציווי הקב"ה "צא מן התיבה" ● וההוראה: גם כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות, במצב של מבול, לפני הגאולה – הנה כאשר ישנה קס"ד אצל יהודי שכבר הגיע הזמן דסיום המבול, וצריכים לצאת מן התיבה לעולם כפי שהוא במעמד ומצב ד"עולם חדש", גאולה שאין אחרי' גלות – צריך לעשות את כל התלוי בו כדי למהר ולזרז את הגאולה ●
משיחת ש"פ חוקת, י' תמוז ה'תשמ"ה - בלתי מוגה

(וכו') לראות האם כבר יבשו המים – הרי בלאו-הכי לא יוכל לצאת מן התיבה עד שיצטווה ע"י הקב"ה "צא מן התיבה"!!

והביאור בזה:

מכיון שידע נח שהקב"ה הטיל עליו את התפקיד לדאוג לקיום העולם – שהרי צוה עליו להתעסק בבנין התיבה, להכניס בה "מכל החי מכל בשר"³, ולדאוג למזונם במשך כל זמן היותם בתיבה, ועי"ז יהי' קיום העולם לאחרי שיצאו מן התיבה – הוצרך לעסוק בזה **בדרך הטבע**, כמ"ש⁴ "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה", ולכן,

א. מובא בפרשתנו: "ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה וישלח את העורב גו".

לכאורה, הנהגתו זו של נח כדי לראות האם כבר יבשו המים מעל הארץ – דורשת ביאור והסבר:

מכיון שכניסתו לתיבה היתה ע"פ ציווי הקב"ה – עליו להמתין לציווי הקב"ה לצאת מן התיבה. וכפי שאכן ה' בפועל – "וידבר אלקים אל נח לאמר צא מן התיבה"¹, ורק אז "ויצא נח . . מן התיבה"², וא"כ, מה מקום לשלוח את העורב (ואח"כ את היונה

(3) שם, יח-יט.

(4) שם ו, יט.

(1) פרשתנו ח, ו-ז.

(2) שם, טו-טז.

כאשר היתה קס"ד שכבר יבשה הארץ ויכולים לצאת מן התיבה, לא המתין כו', אלא תיכף ומיד עשה כפי יכלתו – לשלוח את העורב כדי לראות האם כבר יבשה הארץ, וכעבור ימים אחדים הוסיף לשלוח את היונה וכו'.

ולא עוד, אלא שפעולתו של נח והשתדלותו בכך – פעולה אשר על ידה בא לידי ביטוי גודל תשוקתו וחפצו של נח לצאת מן התיבה – מיהרה וזירזה את ציווי הקב"ה "צא מן התיבה".

ב. ביאור ההוראה בעבודת האדם לקונו:

"מבול" קאי על עניני העולם המבלבלים לעבודת ה'5. והעצה לזה – בא . . אל התיבה"6, כתורת הבעש"ט (שהובאה ונתבארה במאמרי בעל הגאולה די"ב-י"ג תמוז)7 ש"תיבה" קאי על תיבות התורה והתפלה, כלומר, שיהודי צריך להכניס את עצמו ("איינשליסן זיך") בתיבות התורה והתפלה, ועי"ז ינצל ממי המבול.

ולא עוד, אלא שצריך להכניס עמו "מכל החי מכל בשר", כלומר, להכניס עמו לתיבה גם את הענינים המובחרים שבמציאות העולם, שגם הם יהיו חדורים באור הקדושה.

אמנם, כל זה אינו מספיק עדיין, שכן, תכלית הכוונה היא (לא רק להכניס לתוך ה"תיבה" באי-כח מכל עניני העולם, אלא גם) לפעול בעולם כפי שהוא מחוץ לתיבה; אלא שענין זה יכול להיות רק לאחר המבול, שכן, ענינו של המבול הוא – לפעול **טהרה בעולם**8, ולאחרי כן, יכולה להיות

העבודה במציאות העולם כפי שהוא מחוץ לתיבה, לעשותו מקום ישוב, ולא עוד, אלא לפעול בו עילוי גדול יותר ממה שהי' בהתחלת הבריאה, כלומר, לא רק באופן ד"עולם על מילואו נברא"9 (כפי שהי' בהתחלת הבריאה), כי אם באופן נעלה יותר – "עולם חדש"10, עולם שלא שייך בו אפשרות של מבול ("לא אוסיף גו' ולא אוסיף גו"11), מכיון שמתבטל הענין ד"ותשחת הארץ גו"12 – סיבת המבול (שכן, אף שגם לאח"ז הי' הענין ד"מפני חטאינו", מ"מ, אין זה באותו תוקף כפי שהי' קודם המבול, כפשט)13.

והנה, אף שעבודה זו שייכת רק לאחר סיום המבול – למדים מהנהגתו של נח, שעוד **מקודם** לכן שלח לראות ולברר האם נפעל כבר הטהרה דמבול, ובמילא, יכולים כבר לצאת מן התיבה כדי לפעול בעולם שמחוץ לתיבה.

ג. ובפרטיות יותר – שייכת הוראה זו במיוחד לסוף זמן הגלות:

כללות ענין ה"מבול" הוא ע"ד ובדוגמת ענין הגלות, כי: "מבול" – הוא מלשון **בלבול**, "שבלבל את הכל"14, וזהו גם המצב דזמן הגלות – שכל הענינים הם באופן של **בלבול**, אין לך דבר בעולם שיוכלו לראותו באופן ברור – לראות את הכח האלקי הפועל בנפעל, לראות ש"מלא כל הארץ כבודו"15, ולראות שהמציאות האמיתית דעולם היא – דירה לו ית' בתחתונים; כל ענינים אלו אינם בגילוי, ואדרבה כו',

9) ראה ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג.

10) ב"ר פי"ל, ח. יל"ש פרשתנו רמז מט.

11) פרשתנו ח, כא ובפרש"י.

12) שם ו, יא.

13) ראה גם לקו"ש חט"ו ע' 52 ואילך.

14) פרש"י בפרשתנו שם, יז.

15) ישעי' ו, ג.

5) ראה תו"א ר"פ נח. ובכ"מ.

6) פרשתנו ז, א.

7) סה"מ קונטרסים ח"א מח, ב. תש"ב ע' 47. תש"ז

ע' 200. לקו"ד ח"ב רח, א.

8) ראה תו"א פרשתנו ח, ד ואילך. אוה"ת שם (כרך

ג) תרכד, א ואילך. ובכ"מ.

בשנת תרפ"ט נגד היהודים, וכעת הוא ראש עיריית חברון – העיר שהיהודים מסרו לערבים! בו בזמן שיודעים בבירור, שהוא, או אחיו או בני-דודיו, נטלו חלק בפוגרום נגד היהודים!

ישנם עיתונים ותמונות מאותה תקופה, שעל פיהם יודעים ללא ספק שהיתה לו שייכות לזה. וכפי שיודעים מה שהם עשו אז ליהודים: הרגו יהודים, והשאר נמלטו כשהם פצועים. והוא (ראש העיר) אינו מסתיר זאת ואינו מתבייש בזה, אלא אדרבה, הוא מתפאר בכך שהוא גירש את אלו שאינם מאמינים במוחמד (שהי' משוגע כפי שכותב הרמב"ם),

ולערבים אלו – לא לערבים שבמצרים, אלא לאותם ערבים שהרגו יהודים בתרפ"ט – מסרו את חברון!...

ובאים עוד בטענה, שבשלושים השנים האחרונות חברון שייכת לערבים, והרי זה 'סטאטוס-קוו'!... מה כאן ה'סטאטוס-קוו' – "הרצחת וגם ירשת"?! הם הרגו את היהודים שהיו שם, ולאחרי ה"רצחת" הי' "ירשת" – הלזה יקרא 'סטאטוס-קוו'!?

"חזקות" הן טענה חזקה, עד ש"סוקלין ושורפין על החזקות"2 – אבל יש דין במשנה, ש"חזקה" צריכה גם טענה, היינו, שכאשר באים לאחד (שמחזיק בקרקע) ושואלים אותו מדוע הנך מחזיק בקרקע, והוא אומר "איני יודע" – אין זו "חזקה". אבל אם הוא אומר "של אבי היתה" – אזי טענה זו, יחד עם חזקת שלוש שנים (לא צריכים לחכות שלוש שנה, אלא די בשלוש שנים) – "הוי חזקה"; אבל צריכה להיות טענה. ואם-כן, כיצד אומרים שיש לו חזקה מכיון ש"רצחת וגם ירשת" – הרי זו לא חזקה!

האם זה נקרא 'סטאטוס-קוו'!?

ג. כאמור, מדוע היו צריכים לחוקק חוק? מיהו שאל אותי: מה ההבדל אם יחוקקו חוק או לא, הרי לפועל כך היא המציאות (שיהודים לא גרים שם)? עניתי לו פשוט: כשמחוקקים חוק – אי-אפשר להתחרט מזה, ובפרט שעל החוק הזה הסכימו כל 24 השרים, שזהו דבר נדיר שיעבירו חוק שעליו חתומים כל 24 השרים; ובחוק זה, כל השרים – מקצה הימין עד קצה השמאל – הסכימו לתת את חברון לגוים!

כעת, מכיון שזה כבר חוק – הרי זה 'אבוד'3, ויתכן שאם היו 'מרעישים' על כך ברבים [ליהודי אסור לומר "אם הייתי יודע קודם", אבל אם היו 'מרעישים' ברבים] זה הי' מועיל.

ד. [. .] מיד לאחר המלחמה אילו היו שולחים את הערבים שם לחפשי כש"כספם וזהבם אתם" – הם היו שמחים! כיון שהם שיערו בפשטות, שהדבר הראשון שיעשו הוא – לחסל את אלו שהי' להם קשר למעשי חבלה, וכל השאר – יקחו מיד את כל אשר להם, וגם ינקמו בנפש, כפי שהם עשו ליהודים. ובודאי הם לא העלו על דעתם כלל שניחו להם להשאר שם!

ובסופו של דבר, לא רק שמאפשרים להם להשאר, אלא נותנים להם כל מה שרוצים: מעודדים אותם להגדיל את עסקיהם, מורידים מהם ענינים של מכס – העיקר, שלא יגידו שהיהודים אמרו לגוי לצאת מ"קריית מלך רב", שהרי זו לא דמוקרטי!... הערבים עצמם לא ציפו לכך, ורק לאחר שעבר זמן-מה ראו זאת בעיניהם.

(תרגום חפשי של קטעים משיחת ש"פ נח, ב' דר"ח מר-חשוון, ה'תשל"א – בלתי מוגה)

2) קידושינו פ, א.

מוצש"ק (דשבת ר"ח ניסן) פ' ויקרא תשל"א – פורסם לראשונה ב"יחי המלך" גיליון רסז ע' 15, ונדפס אח"כ גם באגרות קודש חכ"ו ס"ע רפב ואילך .

3) להעיר ממכתב כ"ק אד"ש מה"מ לשז"ר בתאריך

"הרצחת וגם ירשת"!?!

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. שאלו אותי: מדוע התחלתי לדבר על עניני ארץ-הקודש ברבים דוקא?

התירוץ על כך מאוד פשוט: עד עכשיו ניסיתי לפעול את הענין על ידי דיבורים בחשאי, וכשראיתי שאין זה מועיל לא היתה ברירה אחרת, אלא להתחיל 'להרעיש' על כך ברבים, ולעשות "שטורעם" מזה, אולי עי"ז יגיעו הדברים גם לאחרים, ובמילא אולי נוכל לפעול.

זו היתה הטעות, כנראה, בנוגע לחברון, שקודם לא דיברו על כך ברבים אלא פעלו בחשאי, אך ללא הועיל, והראי' - חוקקו חוק שליהודי אסור לגור בחברון! אמנם התירו ל-240 משפחות להתיישב שם, אך מיד ערכו מפה היכן מותר להם לגור והיכן אסור, וסידרו זאת באופן אשר המקומות שמותר ליהודים לגור בהם - הם מחוץ לגבולות חברון!

שאלתי: היתכן, כיצד מחוקקים חוק המוסר את חברון, עיר האבות, לערבים?! אפילו אם ברצונכם לפעול שיהודים לא יגורו בחברון - הרי היו יכולים לפעול זאת גם ללא חוק! כפי שאכן הי' בפועל, לאחרי כל הענינים שהיהודים שם עברו, שלחו לשם אנשי-צבא כדי לגרש את כל היהודים החיים שם, ומדוע היו צריכים לחוקק חוק שחתומים עליו כל השרים שאסור ליהודים לגור בחברון?

שלחתי לשם שליח (קרוב) שישאל אותם כיצד יתכן שמוסרים את חברון לידי הערבים? וענו, שזה לא אמת, כי מותר ל-240 משפחות לגור שם.

שאלתי שוב: הרי המקום שהותר להם לגור בו, הוא מחוץ לגבולות חברון? וענו לי: מה זאת-אומרת, הרי זה מהלך עשרה רגעים בלבד ממערת המכפלה.

שאלתי: הרי שירטטתם מפה היכן מותר ליהודים לגור והיכן לא, אזי תסתכלו, איפוא, במפה ותראו שזה מחוץ לגבולות חברון, ומדוע הנכם מרמים שזה מהלך עשרה רגעים בלבד מחברון?! הרי אפשר לעמוד על גבול ארץ ישראל, ובמהלך של "רגע כמימרא" לעבור מא"י לחו"ל, שאזי לא נמצאים ב"ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"¹, ופטורים ממצוות התלויות בארץ (כתרומות ומעשרות שחיובם הוא בא"י). וכן להיפך - במהלך של "רגע כמימרא" לצד ימין נכנסים מחוץ-לארץ לארץ ישראל, ומחוייבים בכל מצוות אלו, ונמצאים ב"ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה" - ואם-כן, אין קשר בין 'גבול' למהלך עשרה רגעים.

כיצד, איפוא, מחוקקים חוק שליהודי אסור לגור בחברון?! ובפרט, שנמצאים שם אלו שצריכים להגן על בית-הכנסת של אברהם אבינו ומערת המכפלה! - כיצד מאשרת ממשלה יהודית לתת את חברון, נחלת אבות מאברהם אבינו, לערבים?!

ב. מאחר וזה לא הועיל, פעלתי מכיוון אחר:

ראש עיריית חברון הוא ערבי שנטל חלק (או אחיו, או בן-דודו, או דודו) בפוגרום שהי'

ובלשון הכתוב¹⁶: "שמים חושך לאור גו' מר למתוק".

אמנם, תכלית הכוונה דענין המבול (גלות) היא: לפעול טהרה בעולם, "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ"¹⁷, עד שיהי' קיום העולם באופן מחודש - "עולם חדש ראה", כלומר, עולם שבו לא קיימת עוד האפשרות למצב של גלות (מבול), גאולה שאין אחרי' גלות¹⁸.

ועל זה באה ההוראה מהמאורע דעשירי בתמוז - "ויפתח נח את חלון התיבה וגו'":

גם כאשר נמצאים עדיין בזמן הגלות, במצב של מבול, לפני הגאולה - הנה כאשר ישנה קס"ד אצל יהודי שכבר הגיע הזמן דסיום המבול, וצריכים לצאת מן התיבה לעולם כפי שהוא במעמד ומצב ד"עולם חדש"¹⁹, גאולה שאין אחרי' גלות - צריך יהודי לעשות את כל התלוי בו כדי לברר זאת, לשלוח שלוחים - בעלי-חיים או בני-אדם, ושאר פעולות כיו"ב, כלומר, לעשות כל התלוי בו למהר ולזרז את הגאולה.

יהודי אינו יכול לשבת ולהמתין עד שהקב"ה יצוה עליו לצאת מהגלות אל הגאולה (מהמעמד ומצב שבתיה למעמד ומצב ד"עולם חדש"), ולכן, כאשר יש מקום לסברא וקס"ד שכבר הגיע הזמן לצאת מן הגלות אל הגאולה - אזי עושה את כל התלוי בו כדי למהר ולזרז את הגאולה!

16 שם ה, כ.

17 זכרי' יג, ב.

18 ראה מכלילתא בשלח טו, א. הובא בתורה ה"ג ונאמר - פסחים קטז, ב.

19 ב"ר פ"ל, ה. יל"ש פרשתנו רמז מט.

20 פרשתנו שם, טז.

21 לקו"ד ח"ד תשצב, א. סה"מ קונטרסים ח"א קעה, ב. תרפ"ז ע' קצו.

22 ויק"ר פי"ג, ג.

ההוראה משבת ראש-חודש מר-חשון

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. ההוראה משבת הראשון וראש חודש הראשון לאחר חודש תשרי:

היציאה¹ מחודש תשרי והכניסה לחודש מר-חשון היא לכאורה ענין של ירידה, וכפי שנראה גם לאיש פשוט: בחודש תשרי ישנם מועדים, ולא סתם מועדים – אלא "מזובה במועדות"², משא"כ חודש מר-חשון אין בו שום יום-טוב!

וכמדובר כמ"פ, בכל חודש ישנו יו"ט: בכסלו – חנוכה, וכיו"ב בכל שאר החדשים, ורק חודש אחד ויחיד יוצא מן הכלל שאין בו אפי' יו"ט אחד – חודש מר-חשון.

יתירה מזו, בחודש מר-חשון ישנו ענין של צער גדול:

מובא בילקוט³, שבית המקדש הראשון נתחנך בחודש מר-חשון אך לא נפתח עד לחודש תשרי שלאחריו.

ומסיים בילקוט, שכפי שהי' במשכן שבנה משה – שנגמרה מלאכתו בחודש כסלו, אך העמידוהו רק בניסן⁴ – ועקב כך נשאר "חוב" לחודש כסלו, "ומעתה הפסיד כסלו שנגמרה בו המלאכה, אמר הקב"ה עלי לשלם, ומה שלם לו הקב"ה – חנוכת חשמונאי", שאירע בחודש כסלו³ –

"וכן מר-חשון עתיד הקב"ה לשלם לו" בחנוכת ביהמ"ק השלישי (ע"ד מה ששילמו לכסלו בחנוכת בית שני בחנוכה), ואדרבה – ביהמ"ק השלישי יהי' "כפליים לתושי".

מזה רואים שבחודש מר-חשון ישנו צער גדול מכך שבזמנו נגמר בנינו של בית ראשון ואעפ"כ לא חנכוהו אז, וזהו צער אמיתי, והראי' ממה שאומרים ש"מרחשון עתיד הקב"ה לשלם לו".

ונמצא, שבחודש מר-חשון ישנו צער כבר אלפי שנים, מאז שנגמר בנין בית ראשון בחודש מר-חשון!

אמנם מקווים שבמהרה בימינו בחודש מר-חשון יכונן ביהמ"ק השלישי, ובדיוק המילים "במהרה בימינו": בחודש מר-חשון גופא הרי ישנם ימים רבים [.]. – מקווים ומבקשים, שבית המקדש השלישי יתגלה לא בסוף החודש, אלא "במהרה בימינו" – היינו, בתחלת החודש, ואכן "נאו"!

(1) ראה גם לקו"ש שבהערה 9.

(2) ב"י לטור או"ח סתצ"ב (ד"ה ומ"ש). שו"ע אדה"ז

שם ס"ב. וראה הוספה לשו"ע אדה"ז (להר"ג

(3) פקודי מ, א. פרש"י ר"פ שמיני.

(4) פקודי מ, א. פרש"י ר"פ שמיני.

תוספת זהירות והידור בקידוש לבנה

בהמשך להמדובר לעיל אודות חשבון-צדק, ובמיוחד בקשר ובשייכות להגאולה – יש לערוך ע"ד הוספה בזהירות והידור בקידוש לבנה, ששייך ביותר לתוכן הענינים האמורים לעיל.

[.]. כשעושים חשבון-צדק בסימום של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, ה'י' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו (כנ"ל ס"א) – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים".

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשובים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך¹, גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגויים²), כולל גם הזהירות בנוגע להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד³, אחר ז' ימים למולד⁴, ובמוצאי שבת⁵, "אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש . אבל אם הוא אח"כ⁶ אין ממתניים עד מוצאי שבת, שמא יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן"⁷, ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף⁸ – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה-הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותרם קידוש לבנה: "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן".

(קטעים משיחות ש"פ נח, ד' מר-חשון ה'תשנ"ב - מזוגה)

(1) פרטי הדינים דקידוש לבנה – ראה בטושו"ע או"ח סתכ"ו, ובנ"כ שם.

(2) ראה מג"א שם סק"ד.

(3) ראה ט"ז שם סק"ג.

(4) שו"ע שם ס"ד. ובסידור אדה"ז: "עפ"י הקבלה

אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד" (וראה

בארוכה הגהות כ"ק אדנ"ע (בסידור תורה אור רמה,

א-ב. ובסידור עם דא"ח שכא, א-ב). שער הכולל פל"ג

ס"ב. וש"ג).

(5) שו"ע שם ס"ב.

(6) כמו בחודש זה, שמוצאי שבת (שלאחר ז' ימים

למולד*) הוא ביום י"א בחודש.

(7) רמ"א שם.

(8) ראה הגהות כ"ק אדנ"ע ושער הכולל שם,

שמטעם זה לא הי' הצ"צ מקפיד (בימות החורף)

להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט שחילוק בזה באם

דרים במדינה (שכ"כ מ) חדשי החורף אינם מעוננים.

(* אולי אם אין מקפידים על זה ומברכים אחר ג' ימים

(וראה גם הערה 26 (סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 60) יכולים לברך

במוצאי שבת זה שהוא יום ד' בחודש.

השחר), עד"ז בנוגע להגאולה, ובעניינינו: כיון שנמצאים כבר סמוך להגאולה, ורואים את כל הסימנים שבסוף מס' סוטה [באמת אין צורך לעיין שם, מספיק להביט ב"גרניץ' ווילג"14 ולראות איך ש"בת קמה באמה וכלה בחמותה" (ואין עכשיו הזמן להרבות "בשבחן" של ישראל¹⁵)] – לכן החושך גובר ומתחזק.

ג. נשאלת השאלה: מהיכן לוקחים כח לשבור את החושך?

– על-כך אומר הרמב"ם שבכל מצוה צריך להיות "מפזז ומכרכר" בכל עוז, כיון שיהודי הוא תמיד "לפני ה'!"

וכאשר יהודי יעשה את עבודתו בשמחה יקויים הפסוק "קץ שם לחשך"16, ו"יושב בשמים ישחק"11 על כל ה"רגשו גוים ולאומים יהגו"17, עד ל"גרים גרורים"18, ויעברו "בשעתא חדא וברגעא חדא"19 מהחושך כפול ומכופל לאור הגדול, עד ל"והי' לך הוי' לאור עולם"20,

בגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

(מעובד משיחת ש"פ בראשית (התועודות הב') ה'תשל"א - בלתי מוגה)

- (14) איזור מפורסם במנהטן.
- (15) בלשון סגי נהור.
- (16) איוב כח, ג.
- (17) תהלים ב, א.
- (18) ראה מס' עבודה-זרה שבהע' 8 – דובר ע"כ
- באריכות בהמשך ההתועודות (שיח"ק שם ע' 169 – בקשר עם החוק האומלל ד"מיהו יהודי") – נדפס ב"יחי המלך" רעח ע' 13 ואילך.
- (19) זח"א ככט, א.
- (20) ישע"י ס, יט.

המדור מוקדש

לעילוי נשמת ר' יוסף ארי לייב ב"ר משה באר ע"ה

ולעילוי נשמת אשתו מרת חשא ב"ר נטע אורי ע"ה

יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות כל משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

המדור הבא – המעשה הוא העיקר – מוקדש

לעילוי נשמת יו"ר אגודת חסידי חב"ד באה"ק

הרה"ח ר' שלמה ב"ר צבי הירש ע"ה מיידנצ'יק – נלב"ע ביום-טוב הראשון של חג הפסח ה'תשס"ד

ולעילוי נשמת זוגתו מרת רוזה בת ר' יצחק מאיר ע"ה – נלב"ע ביום ועש"ק פ' ויגש ה'תשס"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

אבל עכ"פ – עד שביהמ"ק השלישי יתגלה, מובן שבחודש מר-חשון ישנו צער גדול מכך שבזמנו נגמר בנין ביהמ"ק אך הוא לא נתחנך אז, זאת בנוסף להנ"ל שאין בו ימים טובים.

וא"כ, בחודש זה ישנה ירידה גדולה ביחס לחודש תשרי ה"מרובה במועדות".

ב. אעפ"כ כל חשבונות אלו אינם נוגעים ליהודי – כיון שהוא רק יודע ש"אני נבראתי לשמש את קוני"5, ושהקב"ה אומר ש"המעשה הוא העיקר"6, וענין זה ישנו גם בחודש מר-חשון. ואדרבה: לא רק "גם" – אלא אז מתחילה העבודה העיקרית הקשורה למעשה בפועל בעולם, שהמעשה הוא העיקר – "ויעקב הלך לדרכו"7.

[. . .] ויתירה מזו: בחודש מר-חשון מתחילה ונפתחת הדרך לסדר העבודה במשך השנה ב"המעשה הוא העיקר" ("ויעקב הלך לדרכו"), וכיון ש"כל ההתחלות קשות"8 וצריכים אז לפרוץ ("דורכברעכן") את הדרך, לכן ניתוסף בחודש מר-חשון יותר כח לעשות את העבודה.

ועדיין יכול יהודי לשאול:

הרי⁹ בפשטות הכתובים המצב ד"ויעקב הלך לדרכו" הוא ירידה לגבי המצב שלפני-זה, שאצל יעקב אבינו היתה לכאורה ירידה לגבי מצבו הקודם – לפני זה ה' ב"ארץ מגורי אביו"10, יצחק ואברהם (שגם אבי אביו קרוי בשם אב, כפי שרש"י מפרש¹¹ בנוגע לשמו של יתרו "דעואל") בבאר שבע, ואח"כ "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"12, ל"חרון אף של מקום בעולם"13 – ללבן, שכמובן זהו מצב הפכי מהמצב (שהי' בזמן מאוחר יותר אצל יעקב) ד"וישב יעקב בארץ מגורי אביו".

וא"כ, שואל היהודי – כיצד יכול לפעול ע"י עבודתו ב"חרון"?

ע"כ אומרים לו שגם יעקב בהליכתו לחרון פחד מלבן ועשו¹⁴, אלא שהקב"ה הבטיח לו: "והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך גו"15, וליעקב ה' איתו בחרן "פחד יצחק" ו"אלוקי אברהם"16, עד שהקב"ה הבטיח ליעקב בהליכתו לחרון¹⁷ "והי' זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה גו' ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך", זאת-אומרת, לא רק שהוא יתפשט ויכבוש את כל הארץ, אלא גם "זרעך" יעשו זאת! שזוהי הברכה הכי גדולה שאפשר לתת לאדם בכלל וליהודי בפרט, שגם זרעו יהיו כמותו¹⁸.

ושמיעת הברכה מהקב"ה פעלה ש"וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם"19, היות

- (5) משנה וברייתא סוף קידושין.
- (6) אבות פ"א מ"ז.
- (7) ל' הכתוב – ויצא לב, ב.
- (8) מכילתא (פרש"י) יתרו יט, ה.
- (9) קטע זה והקטעים שאחריו – כן הוא בהנחה שלפנינו (סה"ש תשד"מ ח"א ע' 537-8). והסגנון כו' צע"ק. ואולי הכוונה: בפשט"מ הרי ה' אז עלי – מחרן לא"; אבל בדא"ח מוסבר שקאי על הירידה מחדש תשרי לעובדין דחול – ראה בארוכה לקו"ש חט"ו ויצא (ה) ע' 259 ואילך. ושם, דאע"פ שכבר הי' יעקב בהליכה לא", אבל עליו ה' עוד לברר את עשו כו', ולכן ה' צ"ל נתינת-כח מיוחדת ע"ז. ועד"ז בעבודת האדם הנ"ל. ועיל"ע.
- (10) לשון הכתוב ר"פ וישב. וראה ס"פ תולדות ור"פ ויצא.
- (11) ר"פ יתרו.
- (12) ר"פ ויצא.
- (13) פרש"י סוף פ' נח. וראה לקו"ש שם ע' 260 הערה 11.
- (14) פרש"י עה"פ ויצא כח, טו.
- (15) ויצא שם.
- (16) שם לא, מב.
- (17) שם כח, יד.
- (18) תענית ו, רע"א. במדב"ר פ"ב, יב.
- (19) ויצא כט, א.

ו"משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת"²⁰. כלומר, אף שיעקב הלך מ"ארץ מגורי אביו" לחרון, הוא ידע שהקב"ה איתו ושומר אותו, ועוד יותר – דוקא שם יתברך בברכות הכי גדולות.

ומזה מובנת ההוראה עתה:

כאשר מגיע תחלת חודש מר-חשון, ויהודי יוצא מחודש תשרי שמרובה במועדות כו' לעבוד עבודתו בעולם, ובכללות – העבודה של מעשה בפועל, ונפעל אצלו ה"ויעקב הלך לדרכו" – אין לו מה לפחד, כיון שגם אז "אני נבראתי לשמש את קוני", ובמלא הקב"ה איתו. ואדרבה – דוקא המעשה הוא העיקר.

עד שדוקא כאשר עושה את עבודתו במעשה בפועל בעולם (החל מחודש מר-חשון) הוא מתברך בכל הברכות, עד לברכה גם על "זרעך", כמאחז"²¹ ש"עיקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים", "מאי פירי – מצוות"²².

ג. ההוראה מכל האמור [בנוגע למעשה בפועל]:

בעמדנו בשבת הראשון וראש חודש הראשון לאחר חודש תשרי, כאשר מתחלת הכניסה לעבודה במעשה בפועל בעולם, "ויעקב הלך לדרכו" – יש לקבל החלטות טובות, לא רק במחשבה ודיבור, אלא בעיקר במעשה בפועל, בנוגע לעבודה בזמן הבא, ולעשות זאת עד לאופן ד"ופרצת",

שזה ימהר ויזרז יותר את ה"אחישה"²³ ד"עלה הפרץ לפנייהם"²⁴, ובחודש מר-חשון יבנה בית המקדש השלישי (כמש"כ בילקוט³), ובזה גופא – במהרה בימינו, והולך ומוסיף ואור עוד בזמן הגלות בכל עניני תורה ומצוות ובכל הענינים שיהודים זקוקים להם, ועוד בגלות יקויים "לכל בני ישראל הי' אור במושבותם"²⁵,

עד שבקרב ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה, והגויים יביאו את בני ישראל לארץ ישראל כפי שמביאים מנחה בכלי טהור (כמ"ש בהפטרה דפרשתנו²⁶), ובעגלא דידן. (משׁיחׁת שׁפׁ נח, בׁ דרׁ חׁ מׁ ח, הׁתשדׁ מׁ - בלתי מוגה)

(20) פרש"י עה"פ.
 (21) פרש"י ריש פ' נח (מב"ר פ"ל, ו).
 (22) סוטה מו, סע"א.
 (23) ישע"י ס, כב. סנהדרין צח, א.
 (24) מיכה ב, יג. ב"ר פפ"ה יד וברש"י שם. אגדת בראשית ספס"ג.
 (25) כמ"ש בגלות מצרים – בא י, כג.
 (26) שבת ר"ח – ישע"י סו, כ.

איך עוזבים את "זמן שמחתינו" בשמחה?

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. כאשר מגיעים מ"זמן שמחתינו"¹ ועוברים ל"ויעקב הלך לדרכו"², עלולים לחשוב שמתחיל כעת זמן של עצב ("אומעדיקייט")...

(1) חה"ס (ויקרא כג, מ. וראה יל"ש עה"פ רמו רנד). (2) ל' הכתוב – ויצא לב, ב.

אך הרמב"ם אומר³, ש"השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת הא-ל שצוה בה עבודה גדולה היא"⁴, כלומר, בכל מצוה שיהודי עושה עליו להיות בשמחה, וזוהי "עבודה גדולה", וכיון שהקב"ה הרי זיכה את בני ישראל שכל מעשיהם יהיו קשורים לעבודת ה', כמ"ש⁵ "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות", לכן, הגם שנמצאים כבר מחוץ ולאחרי "זמן שמחתינו" – אעפ"כ מתחילה "עבודה גדולה" בשמחה!

ומסיים הרמב"ם שם: "שנאמר⁶ והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'", דהיינו, כשם שדוד המלך הי' "מפזז ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'", כך גם אפי' אחד כזה שע"פ תורה הינו איש נכבד ביותר (כדוד המלך) – צריך להיות "מפזז ומכרכר (בכל עוז) לפני ה'".

וע"י שיהודי מתנהג באופן כזה – הוא מתקרב לדוד מלכא משיחא, ודוקא שמחה זו מביאה את מלכא משיחא.

ב. ולכאורה, הרי אמחז"ל "אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז"⁷, ואפילו כאשר הגמרא אומרת⁸ על הקב"ה ש"יושב ומשחק עם לויטן", מבהירים מיד ש"מיום שחרב ביהמ"ק אין שחוק להקב"ה", ומוסיף התוס' שם⁹ שגם הענין ד"קא חייך ואמר נצחוני בני נצחוני"¹⁰ אינו אלא בדיחותא בעלמא – וכיצד תובעים מיהודי להיות בשמחה כנ"ל?!

ובפרט כשנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות ובתקופה שלא הי' כמוה, שבה אומרים על עבודת גדולה שהיא "עצמאות" ועל גלות שלא הי' כמוה אומרים שזוהי "אתחלתא דגאולה",

[ואין פוצה פה ומצפצף, אלא אדרבה, מוסיפים ואומרים שזוהי "התקופה הגדולה", ועוד מדפיסים זאת בעיתונים וכו'! א"י, מה זאת-אומרת? – הרי מעולם לא היו כאלו צרות על עניני תורה ומצוות, מעולם לא אמרו על גוי שהוא יהודי, דבר הקשור עם גילוי-עריות ממש ונוגע לכל הדורות, ענין שבשבילו צריך להיות "יהרג ואל יעבור", והחושך מתגבר מרגע לרגע ("ווערט שטארקער און שטארקער")!]

– אעפ"כ, ע"י עבודתינו עכשיו בשמחה של מצוה, יבואו ל"ישוב בשמים ישחק"¹¹ עוד בסיום זמן הגלות, בזמן ד"מאטו רגלין ברגלין"¹².

ומה שהחושך מתגבר, הרי על כך אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹³ משל מחושך הלילה: רואים שדוקא בסוף הלילה, קודם עליית עמוד השחר, מתגבר החושך במאוד (ודוקא אז מפציע

וכמנהג הידוע שבמוצאי שמח"ת היו מכריזים:
 "ויעקב הלך לדרכו" – ראה אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' קצד. וראה גם לקו"ש חט"ו ע' 259 ואילך ובהנסמן שם. קונטרס ויעקב הלך לדרכו ה'תש"מ. ושם, אשר שלימות הענין ד"ויעקב הלך לדרכו" הוא אחרי סיום חודש תשרי – בהתחלת חודש חשון (ובזה גופא – אחרי ר"ח מר-חשון).
 (3) בסוף הל' לולב – נת' בארוכה לפנ"ז בהתנוועדות (שיחות-קודש תשל"א ח"א ע' 142 ואילך. לקו"ש ח"י ע' 267 ואילך).
 (4) ולהעיר שדין זה הובא ברמב"ם שם בהמשך לדיני שמחה (דבית השואבה) בחג הסוכות.

(5) מכות כג, רע"ב – במשנה.
 (6) ש"ב ו, טז.
 (7) ברכות לא, א.
 (8) ע"ז ג, ב.
 (9) ד"ה אין.
 (10) ב"מ נט, ב. וראה תוס' ד"ה קא חייך ואמר נצחוני בני: "הכא מילתא דבדיחותא בעלמא הוא דאמר".
 (11) תהלים ב, ד.
 (12) ל' הזהר – ח"ב רנח, א.
 (13) לקו"ד ח"א סח, א-ב.